

Türkiye Hazır Beton Birliği 2022 Yılı Hazır Beton Sektör Raporu:

- Türkiye, hazır beton üretiminde Avrupa'da liderliğini koruyor**
- Denetim süreçlerinde en ufak ihmalin olmaması gerekiyor**
- Hazır beton üreticileri THBB çatısı altında toplanmalıdır**
- Asgari taşıyıcı beton sınıfı C30/37 düzeyine çıkarılmalıdır**

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB), ülkemiz ekonomisine önemli katkılar sunan hazır beton sektörünü 2022 yılı özelinde kapsamlı olarak analiz eden "Hazır Beton Sektör Raporu"nu yayımladı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Merkez Bankası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ile THBB üyelerinin, THBB dışındaki üreticilerin ve tedarikçilerin sağladığı bilgiler ışığında hazırlanan Rapor, Türkiye ekonomisi, inşaat sektörü ve hazır beton sektörüne yönelik detaylı analizler, değerlendirmeler ve projeksiyonlar içeriyor. Türkiye'nin hazır beton üretiminde Avrupa'da lider ülke konumunu sürdürdüğünü gösteren Rapor, hazır beton sektörünün 32 milyar Türk lirasını aşan cirosu, 37 bini aşan istihdam hacmi ve yıllık 105 milyon metreküpü bulan üretimiyle Türkiye ekonomisi ve inşaat sektörü açısından çok önemli olduğunu ortaya koyuyor. Yapı Denetim süreçlerindeki bazı aksaklıkların üreticileri mağdur ettiğini belirten Rapor, Türkiye'deki bütün hazır beton üreticilerinin THBB çatısı altında toplanmasına zemin hazırlayacak altyapının sağlanmasına dikkat çekiyor.

Türkiye, hazır beton üretiminde Avrupa'da lider ülke konumunu sürdürmektedir

Türkiye'de standartlara uygun beton üretilmesi ve inşaatlarda doğru beton uygulamalarının sağlanması için 35 yıldır çalışan THBB, kalite, çevre, sürdürülebilirlik, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarıyla inşaat, hazır beton ve ilgili sektörlerin gelişimine büyük katkı sağlıyor. Hazır beton sektörü, 2021 yılı resmî verilerine göre 32 milyar Türk lirasını aşan cirosu, 37 bini aşan istihdam hacmi ve yıllık 105 milyon metreküpü bulan üretimiyle Türkiye ekonomisi ve inşaat sektörü açısından çok önemli bir yerde duruyor. Avrupa Hazır Beton Birliğinin (ERMCO) 2021 yılı verilerine göre AB üyesi bütün ülkelerin toplam üretim miktarı 272,5 milyon metreküp iken, Türkiye tek başına 105 milyon metreküp beton üretmiştir. Bu üretim miktarıyla Türkiye, AB ülkeleri arasında birinci ülke konumunda yer alıyor. Hazır beton sektörünün, inşaat sektörüne ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine sağladığı büyük katkı, inşaat sektörünün en temel kolu olduğunu gösteriyor.

İnşaat sektörünün uzun süredir kırılğan yapısı devam ediyor

2021 yılının ilk iki çeyreğinde büyüme performansı sergileyen inşaat sektörü 2022 yılının son çeyreğine kadar küçülmüştür. Bu dönem sürecinde GSYİH ile inşaat sektörü büyümesi arasında ciddi bir makas oluşmuştur. 2022 yılının ilk çeyreğindeki %7,5'lik daralmayı, ikinci çeyrekte %10,7'lik ve üçüncü çeyrekte %15'lik daralma izlemiş; son çeyrekte ise baz etkisinden kaynaklanan %2'lik bir büyüme görülmüştür. Son 10 yılda Türkiye ekonomisinin bileşik yıllık büyüme oranı %5,25 olarak gerçekleşirken, bu oran inşaat sektöründe %1,1 olmuştur. İnşaat sektörünün uzun süredir kırılğan yapısı devam etmektedir. 2016 ve 2017 yıllarında %8-9 civarında olan inşaat sektörünün GSYİH içindeki payı son 5 yılda düşüş eğilimine girmiş ve 2022 yılının son çeyreğinde %4,9 olmuştur.

Konut satışları geçen yıla yakın bir seviyede tamamlandı

2022 yılı, konut satışları açısından rekor bir yıl olan 2020 yılına ve benzer bir tablonun yaşandığı 2021 yılına oldukça yakın bir seviyede tamamlanmıştır. 2022 yılında yaklaşık 1,5 milyon konut satışı, %18,9 ipotek oranı ile gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre hem ilk hem de ikinci el konut satışları ve ipotekli satış oranı neredeyse aynı düzeyde gerçekleşmiştir. 2022 yılını, son altı yılın performans kıyaslamasında öne çıkaran veri ise ilk el konut satışlarının en düşük seviyede gerçekleşmiş olmasıdır.

Kentsel dönüşümün hızlanması bekleniyor

11 ili etkileyen Kahramanmaraş Depremi sonrasında bölgedeki yeniden yapılaşma sürecinin maliyeti 45 milyar dolar olarak öngörülmektedir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın raporuna göre deprem bölgesinde planlanan 405.505 konuta ilave olarak 83.149 köy evi inşa edilecektir. Köy evlerinin güvenli, sağlıklı, özgün mimariye uygun şekilde, ahır ve bahçesi ile birlikte inşa edilmesi planlanmaktadır. Planlanan 405.505 konutun inşaat maliyetinin arsa bedeli hariç 608,3 milyar TL (32,2 milyar dolar) olacağı hesaplanmıştır. Köy evlerinin yaklaşık maliyeti ise 192,7 milyar TL (10,2 milyar dolar) civarında belirlenmiştir. İnşaat ve yıkıntı atıklarının deprem bölgesinden bertaraf alanlarına götürme ve bertaraf etme maliyetinin yaklaşık 41,85 milyar TL (2,22 milyar dolar) olacağı tahmin edilmektedir. Dünya Bankası'na göre, Türkiye'de tüm binaları güvenli hâle getirmenin maliyeti yaklaşık 465 milyar dolardır. Deprem bölgesi dışında özellikle İstanbul, İzmir, Adana, Bursa gibi büyükşehirlerde de eski binalardan yeni binalara taşınma talebinin artması, mevcut yapıların güçlendirilmesi ve kentsel dönüşümün hızlanması da beklenmektedir. Güçlendirme ve yenileme ihtiyaçlarının karşılanması inşaat malzemelerinde ilave talep yaratacaktır. Özellikle mega bir şantiyeye dönecek deprem bölgesindeki hızlı inşaat süreci yapı malzemesi üretimini etkileyecektir. Yoğun talep bazı malzemelerin ihracatının yavaşlamasına neden olacaktır. Depremzedelerin başka şehirlere göç etmesi bu şehirlerde de yeni bir konut talebinin oluşmasına ve konut piyasasının hareketlenmesine neden olacaktır. Kentsel dönüşümü teşvik edecek ve kolaylaştıracak mevzuat değişikliği ve yürürlüğe giren Yeni Konut Finansman Programı ile dönüşümün hızlanması beklenmektedir.

Hazır beton sektörünün 2022 yılında %0-%5 arasında bir büyüme gerçekleştirdiği tahmin ediliyor

Hazır Beton Sektörü Raporu ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, "Daha önceki yıllarda çimento iç satışı ve hazır beton imalat endeksi verileri ile uyumlu olan sektör araştırması sonuçları 2022 yılında ayrılmıştır. THBB tarafından yapılan sektör araştırması sonucunda hazır beton sektörünün 2022 yılında %0-%5 arasında bir büyüme gerçekleştirdiği tahmin edilmektedir." dedi.

2023 yılı ile ilgili değerlendirmelerini de paylaşan Yavuz Işık, "2023 yılında hazır beton sektörünün kötümser senaryoda %5 oranında küçüleceği, iyimser senaryoda ise %10 kadar büyüebileceği tahmin edilmektedir." dedi.

Hazır beton sektörünün kapasitesi 137,5 milyon metreküptür

Sektörün kapasitesiyle ilgili bilgiler veren Yavuz Işık, "Sektörel kapasite araştırmamıza göre Türkiye'de hazır beton santral kapasitesi farklı senaryolar kapsamında en düşük 225 milyon m³ ve en fazla 343 milyon m³ olarak tespit edilmiştir. Toplam 18.500 adet transmikserin kapasitesi ise en düşük 178 milyon m³, en fazla 305 milyon m³tür. Mobil pompa kapasitesinin ise 110 milyon m³ olduğu öngörülmektedir. Türkiye'de hazır betonun yaklaşık %80 oranında pompa ile döküldüğü öngörülürse operasyonel kapasite 137,5 milyon m³ olmaktadır." dedi.

Yapı Denetim süreçlerindeki hatalar üreticileri mağdur ediyor

Yapı Denetim Sistemi kapsamında T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının beton kalite takibi uygulaması olan Elektronik Beton İzleme Sistemi'nin (EBİS) genel olarak Türkiye'de beton kalitesinin daha da yükseltilmesi ve sektörümüzde haksız rekabetin azaltılması için önemli bir fırsat olduğunu düşündüklerini vurgulayan Yavuz Işık, "Buradaki tek çekince; çok hassas bir şekilde yapılması gereken numune alımı, saklanması, bakımı ve test edilmesi gibi süreçlerde yapılabilecek hataların, ürünün uygunsuz olarak raporlanması ve üreticinin mağduriyetine sebep oluyor. Mevcut aksaklıkların Bakanlığımızın iradesi ile kısa

sürede giderileceğine inancımız tamdır. Hem bu konuda hem de bölgeler bazında beton üreticilerinin sorunlarının çözümüne yönelik THBB-Bakanlık iş birliği mekanizmasının güçlenmesini önemsiyoruz. Bu doğrultuda, ülkemizde beton kalitesine katkı sağlayacak çalışmaların etkin ve hızlı bir şekilde uygulamaya alınmasında ve T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve ilgili kamu kurumları ile sektör arasında doğru veri akışının sağlanabilmesinde bir köprü vazifesi görmek için bütün beton üreticilerinin THBB üyesi olmaları son derece kritiktir. Bu konuda Bakanlık yetkililerimizin yönlendirmeleri oldukça etkili ve faydalı olacaktır.” diye konuştu.

Denetim süreçlerinde en ufak zafiyet ve ihmalin olmaması gerekiyor

Son birkaç yılda İzmir, Elâzığ ve Düzce'de can kaybına neden olan depremlerde yapı denetimine tabi olmuş ve hazır beton kullanılmış hiçbir yapının ciddi yapısal hasar görmediğine dikkat çeken Yavuz Işık, “2023 yılının şubat ayında yaşanan Kahramanmaraş Depreminde ise yıkılan binaların %97'sinin 2000 yılından önce inşa edildiği, %3'ünün ise 2000 sonrası inşa edildiği tespit edilmiştir. Bu %3'lük göreceli yeni binaların bir kısmı yapı denetimi hizmeti almamıştır, ancak yine de sayıca azımsanmayacak düzeyde yapı denetime tabi olmuş binanın da yıkıldığı bir gerçektir. Bu da denetim süreçlerinde en ufak zafiyetin ve ihmalin olmaması gerektiğini, aksi durumda acı tabloların ortaya çıkabileceğini göstermektedir.” dedi.

Hazır beton üreticilerinin THBB çatısı altında toplanması sağlanmalıdır

Hazır betonda zorunlu bir denetim olmadığı yıllarda bile THBB tarafından 1995 yılında kurulan KGS (Kalite Güvence Sistemi) üye firmaları denetlediğini ve gerektiğinde üyeliklerini askıya alabildiğini vurgulayan Yavuz Işık, “THBB üyesi olmanın şartı tüm tesislerin KGS belgesine sahip olmasıdır. Bu konuda çok uzun yıllar önce inisiyatif alan ve örnek olan THBB, hazır betonun kalitesi için 1988 yılından beri büyük emek sarf etmektedir. Bu nedenle THBB'nin sadece sektörel bir dernek olarak değil, aynı zamanda üyelerinin kaliteli beton üretimini garanti altına alan düzenleyici bir yapı olarak görülmesi de gerekmektedir. Türkiye'deki bütün hazır beton üreticilerinin THBB çatısı altında toplanmasına zemin hazırlayacak altyapının sağlanması üzerinde düşünülmeli ve çaba sarf edilmelidir.” diye konuştu.

Asgari taşıyıcı beton sınıfı C30/37 düzeyine çıkarılmalıdır

Güncel Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne göre yapılarda taşıyıcı olarak en düşük C25/30 sınıfında hazır beton kullanılması gerektiğini belirten Yavuz Işık, Dayanıklılık açısından, özellikle donatı korozyonu değerlendirildiğinde bu beton sınıfının geçirimsizlik bakımından yeterli olmadığı gözlenmektedir. Yurdumuzda özellikle hazır beton sektöründeki teknolojik gelişmeler de düşünülerek, söz konusu su/bağlayıcı oranı ve minimum bağlayıcı dozajı sınırlandırmalarının sağlanabilmesi için asgari taşıyıcı beton sınıfının C30/37 düzeyine çıkarılması ve bu sınıftan daha düşük betonların deprem bölgelerinde kullanılmasına izin verilmemesi gereklidir.” dedi.

2022 Yılı Hazır Beton Sektör Raporu'na Türkiye Hazır Beton Birliği web sitesinden (<https://www.thbb.org/sector/hazir-beton-sektor-raporu/2022-yili-hazir-beton-sektor-raporu/>) ulaşabilirsiniz.

Türkiye Hazır Beton Birliği hakkında

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB), 1988 yılından beri güvenli ve dayanıklı yapıların inşası amacıyla standartlara uygun beton üretilmesi, tekniğine uygun beton uygulamalarının yaygınlaşması ve ülkemizde kaliteli, dayanıklı, yüksek dayanım sınıflarında beton kullanılması için uğraş veren mesleki bir kuruluştur. THBB, Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) ve Beton Sürdürülebilirlik Konseyi (The Concrete Sustainability Council) üyesi; Beton Sürdürülebilirlik Konseyi “Bölgesel Sistem Operatörü”dür. THBB'ye üye olacak şirketlerin bütün hazır beton tesislerinde standartlara uygun üretim yapması, THBB Kalite Güvence Sisteminin (KGS) sürekli habersiz denetimlerine tabi olarak KGS Uygunluk Belgesi alması, uygun laboratuvar bulundurması, teknik, çevre, iş sağlığı ve güvenliği, yasal ve etik kriterleri eksiksiz yerine getirmesi zorunludur.

[Basın bültenlerimizi indirmek için buraya tıklayınız...](#)

Bilgi için:

Türkiye Hazır Beton Birliği

Kurumsal İletişim

Hakan Zengin / 0216 322 96 70 / hakan.zengin@thbb.org

Pınar Taşkın / 0216 322 96 70 / pinar.taskin@thbb.org